

VINGE

*Nya regler mot penningtvätt och finansiering
av terrorism ger skarpare verktyg mot den
kriminella ekonomin*

Några viktiga nyheter i EU:s lagstiftningspaket

Anders Leissner

Advokat, Expert Internationell handel
anders.leissner@vinge.se

Helena Rosén Andersson

Senior Counsel, Advokat
helena.rosenandersson@vinge.se

Per Kjellstrand

Economic Crime Expert
per.kjellstrand@vinge.se

Viveka Classon

Delägare Advokat
viveka.classon@vinge.se

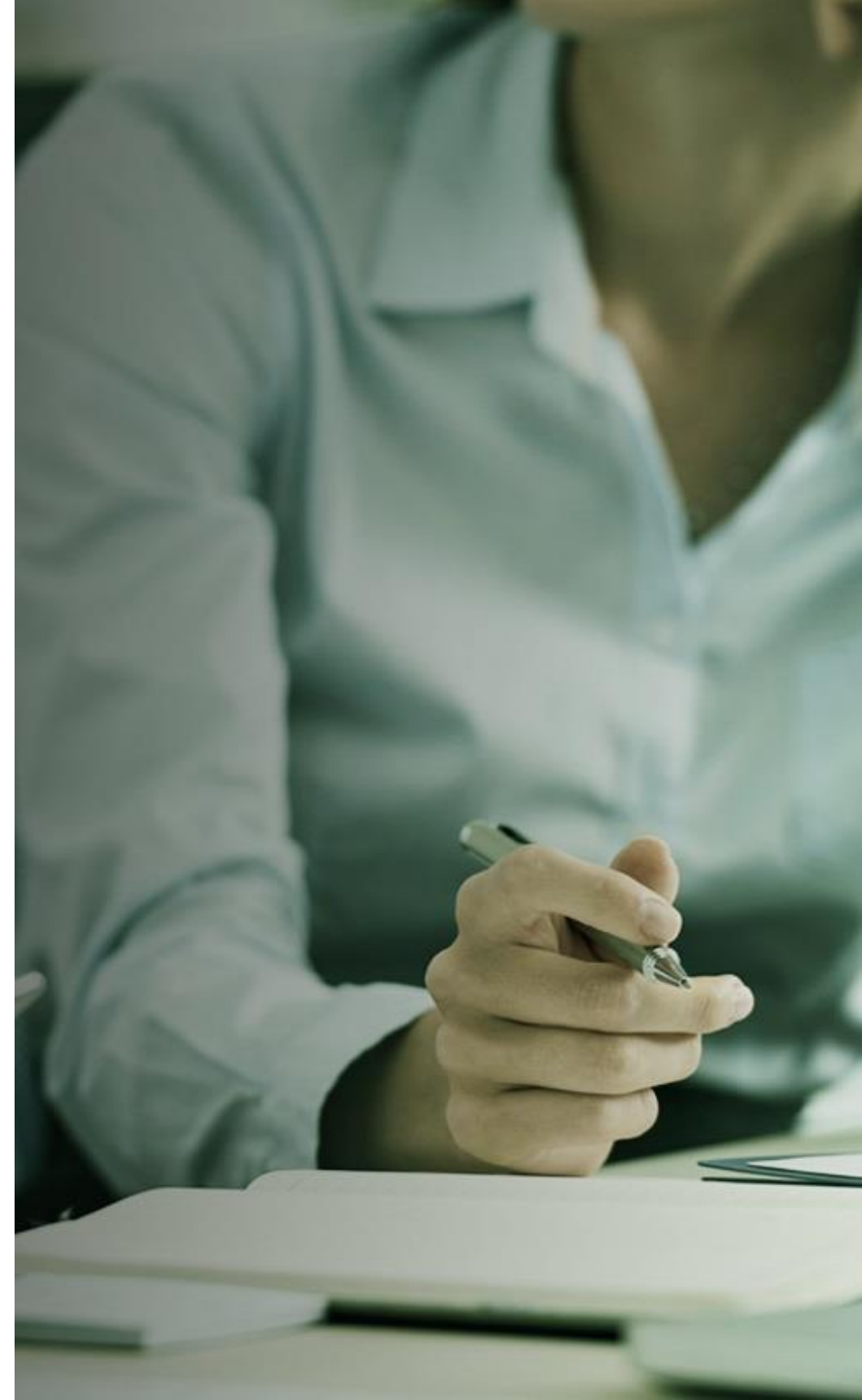

EU-paketet

- Effektivare regler för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism
- Harmonisering av reglerna inom EU genom en EU-förordning
- EU-myndigheten AMLA (Anti Money Laundering Authority) har inrättats med direkta och indirekta befogenheter
- Rättsakterna publicerades den 19 juni 2024 i EU:s officiella tidning och har nu trätt i kraft:
 - <https://eur-lex.europa.eu/oj/daily-view/L-series/default.html?&ojDate=19062024>

Reglerna ska börja tillämpas stegvis

- Amla-förordningen börjar tillämpas 1 juli 2025 (vissa bestämmelser gäller redan nu för att kunna starta upp myndigheten)
- Penningtvättsförordningen börjar tillämpas 10 juli 2027
 - För fotbollsklubbar och fotbollsagenter 10 juli 2029
- Sjätte penningtvättsdirektivet ska vara genomfört i svensk rätt senast 10 juli 2027
 - Bestämmelser om tillgång till uppgifter om verklig huvudman ska vara genomförda senast 10 juli 2025 respektive 10 juli 2026

Det svenska lagstiftningsarbetet

- Det svenska lagstiftningsarbetet pågår
- Betänkandet Ett nytt regelverk mot penningtvätt och finansiering av terrorism (SOU 2024:58)
- Finansdepartementet bereder förslagen i betänkandet och de EU-regler som beslutades efter betänkandets överlämning till departementet
- Därefter följer remissbehandling, lagrådsremiss och proposition samt riksdagsbeslut

Några viktiga nyheter

- Ändringar i begreppet verksamhetsutövare
- Tillgång till konto- och värdefackssystemet
- Penningtvätsregelverket kopplas till riktade ekonomiska sanktioner
- Registrering av verklig huvudman i Bolagsregistret

Ändringar i begreppet verksamhetsutövare

Kretsen verksamhetsutövare utökas dels genom förändringar i definitionen av finansiella institut och dels genom att ytterligare icke finansiella verksamheter läggs till

Utökad definition av finansiella institut

- Leverantörer av kryptotillgångstjänster
- Vissa typer av holdingföretag med innehav i kreditinstitut eller försäkringsföretag
- Värdepapperscentraler
- Kreditgivare av hypotekslån och konsumentkrediter
- Förmedlare av hypotekslån och konsumentkrediter, förutsatt att de innehar medel och inte agerar på annans ansvar

Nya verksamhetsutövare

- Personer som handlar med ädla metaller och varor av högt värde
- Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och förmedlare av gräsrotsfinansiering
- Personer som förvarar eller handlar med kulturföremål där värdet av enskild eller sammanbundna transaktion/er uppgår till 10 000 EUR
- Förmedlare av hypotekslån och konsumentkrediter som inte är kreditinstitut och finansiella institut, förutsatt att de inte agerar på annans ansvar
- Vissa aktörer inom investeringsmigration
- Icke-finansiella holdingföretag med blandad verksamhet som har minst ett dotterföretag som är en verksamhetsutövare
- Fotbollsagenter
- Professionella fotbollsklubbar såvitt avser vissa transaktioner

Konto- och värdefackssystemet

- Enligt sjätte penningtvättsdirektivet ska medlemsstaternas *centraliserade automatiserade mekanismer* för att möjliggöra identifikation av konto- och värdefacksinnehavare sammankopplas mellan medlemsstaterna
- Konto- och värdefackssystemet, som tillhandahålls av Skatteverket, innehåller uppgifter om innehavare av konton och värdefack hos institut
- Enligt utredningens förslag ska systemet innehålla ytterligare uppgifter om fysiska personer som saknar personnummer eller samordningsnummer och juridiska personer som saknar organisationsnummer
- Vissa myndigheter har lagreglerad tillgång till uppgifter om innehavare av konton och värdefack i systemet
- Utredningen föreslår att kreditinstitut ska ges tillgång till konto- och värdefackssystemet

Penningtvätt och sanktioner

- Penningtvätt och ekonomiska sanktioner är närbesläktade områden (men bör noteras helt olika risker)
- Verksamhetsutövare ska vidta lämpliga åtgärder för att identifiera och bedöma riskerna att ekonomiska sanktioner inte efterlevs eller kringgås och ha interna förfaranden för att minska/hantera riskerna. AMLA ska kontrollera att det finns interna policier och processer
- Screeningkrav – man ska regelbundet kontrollera kund/ägare/huvudmän mot sanktionslistor. Hur ofta detta ska göras beror på riskbilden. Dessutom ska kontroll alltid ske vid varje förändring av sanktionerna. AMLA ska utfärda riktlinjer för fortlöpande övervakning av affärsförbindelser och transaktioner
- Sanktionsefterlevnad ingår i FI:s penningtvättstillsyn
- Man ser synergier och AMLA ges befogenheter att kontrollera sanktionsefterlevnad
- Handelsbaserad penningtvätt inte ett obetydligt problem

Registrering av verklig huvudman i Bolagsregistret

- Alla juridiska personer ska registrera verklig huvudman eller om sådan saknas – ledande befattningshavare. Inkluderar även ideella sektorn
- Behöriga myndigheter (finansunderrättelseenhet, tillsynsmyndigheter, självreglerande organ som bedriver tillsyn och brottsbekämpande myndigheter) och verksamhetsutövare (kundkännedom) ska ha tillgång till registret
- Allmänheten ska ha tillgång till vissa uppgifter på elektronisk väg – förutsatt att det finns ett berättigat intresse (senast 10 juli 2025)
- Det ska finnas ett förfarande för allmänheten för att verifiera ett berättigat intresse att få tillgång till uppgifterna (senast 10 juli 2026)

Allmänhetens tillgång – berättigat intresse

- Uppgifterna som allmänheten kan få tillgång till: den verkliga huvudmannens namn, födelsemånad, födelseår, bosättningsland, medborgarskap och arten och omfattningen av den verkliga huvudmannens intresse i den juridiska personen, trust eller liknande juridisk konstruktion
- Artikel 12 i sjätte penningtvättsdirektivet innehåller ett krav på ett berättigat intresse
 - Presumtion att bl.a. följande har ett berättigat intresse:
 - journalister
 - organisationer i det civila samhället som arbetar med att förebygga och bekämpa penningtvätt och terrorismfinansiering
 - personer som sannolikt kommer att göra transaktioner med en juridisk person
 - finansiella institut och myndigheter som arbetar förebyggande och med bekämpning av penningtvätt, förbrott till penningtvätt eller finansiering av terrorism
 - upphandlande myndigheter

Tillfällig reglering

- EU-domstolens dom WM och Sovim SA, C-37/20 och C-601/20
 - Ogiltigförklarade befintlig regel i femte penningtvättsdirektivet om allmänhetens tillgång till uppgifter om verklig huvudman. Det måste finnas ett berättigat intresse för att få ta del av uppgifterna
- Fram till dess att sjätte penningtvättsdirektivet ska vara genomfört (10 juli 2027) gäller ett tillägg om berättigat intresse i femte penningtvättsdirektivet från den 10 juli 2025

Förfarande för verifiering av berättigat intresse

- Förfarandet regleras i artikel 13 i sjätte penningtvättsdirektivet
- Kontroll av sökandens befattning eller yrke och kopplingen till de juridiska enheter eller konstruktioner vars uppgifter efterfrågas
- Elektronisk identifiering
- Myndigheten ska svara inom 12 arbetsdagar från verifiering
- Bestämmelser om förfarandet ska finnas den 10 juli 2026 och förfarandet ska fungera från och med 10 november 2026
- Rätt att ta del av allmän handling enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen gäller därutöver

VINGE

STOCKHOLM GOTHENBURG MALMÖ BRUSSELS